

Izvorul Noptii
de Lucian Blaga

Fisa de lectura

Personalitatea marcanta a culturii interbelice, Lucian Blaga, filozof, scriitor, profesor universitar, va marca perioada respectiva prin elemente de originalitate compatibile cu inscrierea in universalitate.

Intrat in viata la 9 mai 1895, in satul Lancram din judetul Alba. Lucian Blaga va porni "In marea trecere" la 6 mai 1961, fiind inmormantat tot in ziua de 9 mai, in cimitirul din Lancram, langa Sebes, ramanand definitiv in comuniune cu spatiul pe care l-a iubit si despre care va marturisi in poezia 9 mai 1985 : " Sat al meu, ce porti in nume / sunetele lacrimii, / la chemari adanci de nume / in cea noapte te-am ales / ca prag de lume / si poteca patimei. / Spre tine cine m-a ndrumat / din scufund de veac, / in tine cine m-a chemat / fie binecuvantat, / sat de lacrimi fara leac."

Dupa studiile din tara - Sebes, Brasov, Sibiu -, urmeaza cursurile Universitatii din Viena, unde studiaza filozofia si isi ia doctoratul.

Activitatea sa reprezinta domenii largi ale poeziei, filozofiei, dramaturgiei, esteticii, memorialisticii, prozei.

Volume de versuri : Poemele luminii (1912)

Pasii profetului
In marea trecere
Lauda somnului
La cumpana apelor
La curtile dorului
Nebanuite trepte

Aforisme : Pietre pentru templul meu, Discipol, Elanul insulei

Memorialistica : Hronicul si cantecul varstelor

Dramaturgie : Zamolxe, Mister pagan(1921), Tulburarea apelor,
Mesterul Manole, Daria, Fapta, Invierea

Romane : Luntrea lui Caron - postum (1990)

Traduceri : Din lirica universala (Faust de Goethe, Lessing), Din
Din lirica engleza

Universul liric porneste din momentul semnificativ al anului 1919, an in care avea sa aduca debutul in volum, prin "Poemele luminii"

Poemele din volumul "Poemele luminii" sugereaza liniste (Lumina, Linistea), tristete (Melancolie), frica de moarte (Fiorul, Liniste, Gorunul), dragoste (Frumoase maini, Izvorul noptii, Dorul)

In "Poemele luminii", fiecare clipa traita poarta o posibila revelatie.

Dragostea, in viziunea lui Lucian Blaga, este calea fundamentala de patrundere in misterele luminii, asa cum declara in "Eu nu strivesc corola de minuni a lumii"

In poezia "Izvorul noptii" poetul aduce un omagiu iubitei : metafora revelatoare este cea a ochilor ei negri care sunt "izvorul". Poezia se deschide si se incheie cu o invocatie; trairea este potentata de "imi pare rau". Poezia Izvorul noptii alaturi de poeziile Lacul(M. Eminescu) si Emotie de toamna sunt poezii de dragoste.

Poezia nu este organizata in strofe, masura versurilor difera si versurile nu au rima(vers alb). Poezia este construita ca o adresare catre iubita sa. Aceasta se realizeaza prin cele doua vocative de la inceputul si sfarsitul poeziei ("frumoaso" si "lumina mea") si folosirea pronomelui de persoana a doua si adjectivul posesiv "ta" si "tai" (poala ta, ochii tai). Poetul Lucian Blaga foloseste procedeul invocatiei (formula de adresare catre o persoana absenta sau imaginara de la care nu se asteapta un raspuns). Procedeul folosit este specific stilului retoric. Poezia este alcatuita dintr-o fraza ampla in care propozitiile sunt subordonate (sugereaza curgerea peste vai) si o propozitie dezvoltata ca o concluzie la prima secventa.

Figuri de stil : epitete (ochii negri, ochii adanci), metafore (izvorul si mare de intuneric) personificare (curge noaptea peste vai). In poezia Izvorul noptii pentru eul liric ochii iubitei devin simbolul central al poeziei : ei reprezinta frumusetea fizica a iubitei dar si frumusetea sufleteasca a acesteia (ochii reprezinta ferestrele sufletului). Frumusetea ochilor degaja o liniste deplina care se aterne peste tot. Intre natura si iubita exista o relatie (iubita capata trasaturi specifice elementelor naturii, ochii devin izvor sau mare); natura intreaga pare a se naste din ochii iubitei, natura este impregnata de frumusetea iubitei.

Eul liric vede in ochii iubitei sale frumusetea naturii care se naste tocmai din ochii ei, astfel iubita capata trasaturi specifice naturii.

Corespondenta semantica intre cele doua vocative de la inceputul si de la sfarsitul poeziei (frumoaso, lumina mea) este realizata pe baza sentimentului puternic de dragoste a eului liric pentru frumoasa sa.

Iubita, ai carei ochi sunt comparati in poezie cu un izvor al noptii este numita in final lumina mea. Acest procedeu care consta in asocierea neasteptata a doi termeni contradictorii sau cu semnificatii opuse se numeste oximoron.

Cu ajutorul acestei figuri de stil se obtin efecte expresive surprinzatoare.

Iubirea in cele trei texte (Lacul, Izvorul noptii, emotie de toamna) este:

Lacul - O iubire imaginata, visata(reverie), iubire neimplinita

Izvorul noptii - o iubire adresata persoanei iubite

- un sentiment puternic de dragoste

Emotie de toamna - o iubire care se sfarseste

- o iubire tulburata de trecerea timpului

Imaginea iubitei in poezia "Lacul" - prezenta imaginara

Imaginea iubitei in poezia "Izvorul noptii" - prezenta reala

Imaginea iubitei in poezia "Emotie de toamna" - prezenta reala

In poezia "Emotie de toamna" poetul simte absenta iubitei sale.